

Les palanques de l'economia espanyola

El creixement recent de l'economia espanyola ha descansat, fonamentalment, en el sector exterior i, en especial, en el turisme. El 2023, el sector exterior va aportar una tercera part de l'avanç del PIB. En el 1T d'enguany, l'aportació va escalar fins a les dues terceres parts: dels 0,8 p. p. que va avançar el PIB, 0,5 p. p. van provenir del sector exterior. El dinamisme de les exportacions de serveis turístics, amb un creixement del 17,4% en el trimestre, va ser clau.

Les xifres relacionades amb el sector turístic no han deixat de sorprendre durant el 2T. En l'acumulat del gener al maig, el nombre de turistes estrangers ha arribat als 33,2 milions, 4 milions més que en el mateix període de l'any passat. Si es manté aquesta tendència, enguany se superaran amb escreix els 90 milions. Com a referència, el 2023, van arribar 85,2 milions, un rècord històric. Les dades de despesa amb targetes estrangeres als TPV de CaixaBank també continuen dibuixant un sector en plena expansió. Com es pot comprovar al [Portal d'Economia en temps real de CaixaBank Research](#), al juny, la despesa realitzada pels estrangers va créixer un 12,9% i, durant el conjunt del 2T, ha avançat, de mitjana, un 13,0%, un ritme similar al del 1T.

El sector turístic està assolint nivells elevats d'utilització de la seva capacitat productiva, de manera que cal esperar que el ritme de creixement es vagi moderant. Però també té algunes palanques per créixer de forma sostinguda. L'any passat, una gran part de l'augment de l'activitat es va concentrar fora de la temporada alta. En aquesta dimensió, el recorregut és ampli. El sector també pot ampliar la gamma de destinacions que ofereix: Espanya està plena de racons preciosos per descobrir. I, finalment, també pot continuar millorant la qualitat de l'oferta turística, una dimensió en què el sector ha concentrat una gran part dels seus esforços en els últims anys. Des del 2019, el nombre d'habitacions en hotels no ha augmentat, però s'ha reduït el nombre d'hotels de menor categoria i han augmentat els de quatre i cinc estrelles.

Si un dels principals motors de l'economia espanyola s'alenteix, l'activitat podrà continuar creixent de manera dinàmica? Probablement sí. L'economia espanyola té altres palanques al seu abast. La demanda interna i, en especial, la inversió i el consum de les llars podrien agafar el relleu. De fet, hi ha motius per pensar-ho. El consum de les famílies ha crescut de manera moderada al llarg dels últims trimestres. En el 1T 2024, va registrar un avanç del 6,5% interanual en termes nominals (un 2,5% en termes reals). La dada contrasta amb el dinamisme de la renda bruta disponible de les llars, que va créixer un 9,1% a nivell agregat. Dit

d'una altra forma, a nivell agregat, en els últims trimestres, les llars han incrementat de manera considerable el seu estalvi, sobretot en resposta, segurament, a un entorn de tipus d'interès relativament alts.

Una part de l'estalvi de les llars es va destinar l'any passat a amortitzacions d'hipoteques, que van augmentar en més de 20.000 milions en relació amb el que s'havia observat, de mitjana, en el període 2014-2019. D'altra banda, també van augmentar les tinençes d'actius financers. El 2023, l'adquisició neta d'actius financers per part de les llars es va acostar als 40.000 milions d'euros. En canvi, en el període 2014-2019 es va situar, de mitjana, al voltant dels 18.000 milions d'euros. En els propers trimestres, és d'esperar que la renda de les llars creixi de manera dinàmica i es vagi recuperant el poder adquisitiu. Això, combinat amb el descens dels tipus d'interès que està duent a terme el BCE, hauria de reduir els incentius a l'estalvi i afavorir un major dinamisme del consum.

Pel que fa a la inversió, el marge perquè creixi és ampli, ja que encara no ha recuperat els nivells previs a la pandèmia. En concret, es troba un 3,0% per sota del màxim assolit el 2019. La reducció gradual dels tipus d'interès que, previsiblement, durà a terme el BCE i la dinamització dels fons europeus NGEU haurien de donar suport a la recuperació de la inversió en béns d'equipament i en maquinària. D'altra banda, també és important que la inversió en construcció, sobretot en habitatge, vagi agafant tracció, en especial si es confirmen les noves previsions demogràfiques que ha publicat recentment l'INE, en què apunta que el nombre de llars augmentarà en més de 300.000 a l'any, de mitjana, entre el 2025 i el 2029. Una xifra que contrasta amb el nombre de visats d'obra nova, que, en els 12 últims mesos fins a l'abril, es va situar en 115.000 habitatges.

Oriol Aspachs